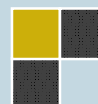

**Извештај о раду Управе за
спречавање прања новца за
период од 1.1.2017. до
31.12.2017. године**

У Београду 27. марта 2018. године
Управа за спречавање прања новца
Масарикова 2, 11000 Београд

САДРЖАЈ

САДРЖАЈ.....	2
УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА НА СТРАТЕШКОМ НИВОУ.....	4
Стална координациона група за надзор над спровођењем Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма.....	4
Споразуми о сарадњи.....	4
РАЗВОЈ СИСТЕМА НА ЗАКОНОДАВНОМ НИВОУ	5
Закон о изменама и допунама Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма.....	5
Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма	6
СЕКТОР ЗА АНАЛИТИКУ И СПРЕЧАВАЊЕ ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА	7
ОДСЕК ЗА САРАДЊУ СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА	7
Тужилаштва.....	7
Министарство унутрашњих послова.....	8
Безбедносно-информативна агенција.....	9
Пореска управа.....	10
Агенција за борбу против корупције.....	10
Народна банка Србије.....	10
САРАДЊА СА СТРАНИМ ФИНАНСИЈСКООБАВЕШТАЈНИМ СЛУЖБАМА	10
ОДСЕК ЗА АНАЛИЗУ СУМЊИВИХ ТРАНСАКЦИЈА.....	11
ГРУПА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА	13
Сарадња са другим државним органима у Републици Србији.....	14
Сарадња са страним финансијскообавештајним службама	14
Анализа сумњивих извештаја.....	15
УОЧЕНИ ТРЕНДОВИ И ИЗАЗОВИ У БОРБИ ПРОТИВ ПРАЊА НОВЦА.....	15
Улагање готовине непознатог порекла у грађевински сектор и сектор непокретности	15
Финансијске операције преко нерезидентних рачуна	15
Пореске угаје.....	15
Модалитет незаконитог извлачења новца домаћих привредних друштава у међународном платном систему.....	16
Спољно трговински послови – примећени грански сектори – дистрибуција добара.....	16
Крипто валуте (виртуелне валуте).....	16
НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ЗАКОНА КОД РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА.....	17
ПОСРЕДАН НАДЗОР.....	19
НЕПОСРЕДАН НАДЗОР.....	21
ОДЛУКЕ СУДА	22
АКТИВНОСТИ У ПРОЦЕСУ ПРЕГОВОРА СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ.....	27
Преговарачко поглавље 4 – слободно кретање капитала	27
Преговарачко поглавље 24 - правда, слобода и безбедност.....	28
Преговарачко поглавље 31 – Спољна, безбедносна и одбрамбена политика.....	29
МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА	30
Активности у оквиру Комитета Манивал Савета Европе	30
Активности у оквиру ФАТФ	31
Активности у оквиру Егмонт групе	32
Сарадња са међународним организацијама и органима других држава	32
ПРОЈЕКТИ	32
Други пројекти	33
ЉУДСКИ РЕСУРСИ И ОБУКА	33

РАЗВОЈ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА.....	37
МАТЕРИЈАЛНО - ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ	38
ИЗАЗОВИ И ПРЕПРЕКЕ У ОСТВАРИВАЊУ ПЛАНОВА.....	40

УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА НА СТРАТЕШКОМ НИВОУ

Стална координациона група за надзор над спровођењем Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма

По усвајању Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма и пратећег Акционог плана 31. децембра 2014. године, Влада Републике Србије је 23. априла 2015. године одлуком образовала Сталну координациону групу за надзор над спровођењем Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: СКГ). Стратегија се односи на период 2015 – 2019. Чланови СКГ су представници државних органа који имају улогу у примени Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: Закон). Активности из Акционог плана уз Националну стратегију углавном се подударају са активностима које се предузимају у оквиру различитих других битних политика и докумената које се односе на преговоре у оквиру преговарачких поглавља 24, 4, 31, 23 и 29.

У извештајном периоду, састав СКГ је измењен у складу са препорукама Манивала тако да од 2017. године СКГ чини мањи број високопозиционираних постављених лица и службеника.

У 2017. години, Управа је обављала административно-техничке послове за потребе СКГ. Управа је анализирала и припремала материјале за састанке СКГ, водила евиденцију о спровођењу активности из Акционог плана на основу података које је прибављала од чланова СКГ, достављала позиве на састанке и сачињавала различите извештаје, записнике и анализе.

У току 2017. године СКГ је одржала 3 састанка (19.10.2017, 26.10.2017. и 9.11.2017).

Најважније теме о којима је СКГ расправљала тичале су се спровођења препорука Комитета Манивал Манивал Савета Европе и транспозиције релевантних правних тековина Европске уније, пре свега Четврте директиве, као и координације достављања додатних информација Заједничкој групи за Европу и Евроазију ИЦРГ (ФАТФ).

Споразуми о сарадњи

У циљу унапређења сарадње и размене информација у циљу откривања и спречавања прања новца, Управа је у току 2017. године потписала следеће споразуме:

Управа је са Републичким геодетским заводом потписала Уговор о приступу подацима катастра непокретности путем web апликације еКатастар, што је омогућило Управи директну претрагу база података катастра непокретности. Овиме је у једном делу испуњена и препорука Комитета Савета Европе Манивал која гласи: *Унапредити приступ који Управа за спречавање прања новца има подацима којима располажу органи кривичног гоњења, информацијама о својини на непокретностима, пореским информацијама...*

Управа и Пореска управа су потписале Споразум о размењивању података и обавештења неопходних за рад. До сада је Управа имала потписан протокол о сарадњи са Пореском полицијом, а сада се отвара могућност ефикасније сарадње и са осталим организационим јединицама у оквиру Пореске управе.

Управа и Републичко јавно тужилаштво су потписали нови Споразум о сарадњи у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма. Новим споразумом се отклањају недостаци које су експерти Комитета Манивал препознали у Извештају Манивала о евалуацији Србије, где су констатовали да једна одредба споразума *може да утиче на оперативну независност у раду Управе, као и на слободу у доношењу одлука о прослеђивању информација тужилаштву.*

Управа и Привредна комора Србије су потписале споразум о сарадњи и успостављању континуиране сарадње у едукацији, односно оспособљавању и усавршавању овлашћених лица код обвезника који су чланице Привредне коморе Србије. Циљ овог споразума је успостављање континуиране сарадње две институције у стварању услова за ефикасну примену прописа о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

РАЗВОЈ СИСТЕМА НА ЗАКОНОДАВНОМ НИВОУ

Закон о изменама и допунама Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма

Закон о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма („Службени гласник РС”, број 29/15) је донет 20. марта 2015. године. Основни циљ доношења овог закона је унапређење борбе против тероризма установљивањем система превентивних и репресивних мера против финансирања тероризма као претходне неопходне фазе у вршењу терористичких аката. Наиме, Савет безбедности Уједињених нација (у даљем тексту: СБ УН) је донео низ резолуција којима се прописује примена репресивних мера против терориста, терористичких организација и њихових финансијера. Једна од мера односи се на спречавање коришћења имовине и средстава терориста и њихових финансијера и државе су у обавези да донесу прописе којима се регулише ограничавање располагања имовином и средствима који се налазе на територији тих држава.

Доношењем овог закона се испуњавају одредбе Главе VII Повеље Уједињених нација, која прописује да су државе чланице УН у обавези да предузимају мере на спровођењу резолуција које у оквиру својих овлашћења доноси СБ УН. Резолуције којима се прописују мере за спречавање финансирања тероризма и тероризма уопште су: Резолуција 1267 из 1999. године која садржи листу лица означених од стране СБ УН према којима се примењују наведене мере (као и пратеће резолуције 1988, 1989 и 2253), Резолуција 1373 из 2001. године која предвиђа означавање лица на предлог националних држава и јурисдикција. Закон је усаглашен са препорукама ФАТФ које су у фебруару 2012. године измењене и допуњене, а његове одредбе су усклађене са Препоруком број 6.

Комитет Манивал Савета Европе је у свом извештају из априла 2016. године издао препоруке за отклањање мањкавости овог закона, пре свега у циљу примене циљаних финансијских санкција без одлагања. Наиме, поступак означавања лица од стране

Владе, а на предлог Министарства спољних послова се показао као веома спор и у супротности са начелом хитности које је по међународним стандардима у овој области потребно имплементирати.

Отуда је Народна скупштина Републике Србије дана 14. децембра 2017. године донела Закон о изменама и допунама Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма („Службени гласник РС“, број 113/2017 од 17.12.2017.), а најважније измене које је закон донео су следеће:

- Листа лица означених од стране Уједињених нација и других међународних организација у којима је Република Србија члан преузима се у изворном облику – директно се примењује, без превођења;
- Надлежно тужилаштво и суд могу предложити лице за стављање на листу означених лица;
- Влада може предложити Савету безбедности УН стављање лица на листу, а такође и за скидање са листе;
- Влада може да тражи од друге државе да ограничи располагање имовином лицу које је на листи Владе, уколико постоји сазнање да означено лице има имовину у тој држави.
- Физичко и правно лице не сме учинити доступном своју или туђу имовину означеном лицу или повезаном лицу.

Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма

Управа је у току 2017. године интензивно радила на усаглашавању текста Нацрта закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма са препорукама и примедбама надлежних органа, као и са сугестијама Европске комисије. Претходни Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма је на систематски начин регулисао област борбе против прања новца и финансирања тероризма као целину. Законодавац је разматрао могућност доношења измена и допуна постојећег закона, али како су се током рада на овом закону прилике значајно промениле, у том смеру су се кретале и измене постојећих одредаба. У току рада на закону, интервенисано је у више од половине чланова закона, односно у више од 50 процената чланова закона су уношене измене и допуне. На основу јединствених методолошких правила за израду прописа, то је услов за доношење новог закона.

Новим законом домаће законодавство је усклађено са стандардима у овој области – 40 препорука ФАТФ (*Financial Action Task Force*), као и са Директивом (ЕУ) 2015/849 Европског парламента и Савета од 20. маја 2015. године о спречавању коришћења финансијског система у сврхе прања новца или финансирања тероризма, изменама Уредбе (ЕУ) број 648/2012 Европског парламента и Савета, и престанку важења Директиве 2005/60/ЕЗ Европског парламента и Савета и Директиве Комисије 2006/70/ЕЗ, позната и као „Четврта директива“. Такође, новине које доноси Закон су у складу са препорукама из Извештаја Комитета Манивал.

Народна скупштина Републике Србије је 14. децембра 2017. године донела Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма. Закон је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 113/2017 од 17. 12. 2017. године, ступа на снагу осмог дана од дана

објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. априла 2018. године. Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС”, бр. 20/09, 72/09, 91/10 и 139/14).

Кључне измене у решења која доноси овај закон у односу на претходно важећи Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма су следеће:

- Радње и мере познавања и праћења странке које су се примењивале на стране функционере („политички експонирана лица“) примењују се и на домаће функционере;
- Увођење јавних бележника и јавног поштанског оператера (ЈП Пошта Србије) као обвезника по Закону;
- Детаљније прописивање обавезе анализе ризика од прања новца и финансирања тероризма од стране обвезника;
- Проширење обавезе утврђивања стварног власништва и на трастове и остала лица страног права;
- Прописивање обавезе утврђивања порекла имовине за високоризичне странке;
- Обавезе прописивања поступка по коме утврђује да је странка или правно лице које се јавља у власничкој структури странке оф-шор правно лице;
- Обавеза процене ризика од прања новца и финансирања тероризма на националном нивоу;
- Прецизирање обавеза за пружаоца платних услуга код преноса новчаних средстава;
- Примена секторских закона (Закона о банкама, Закона о осигурању и др.) у вршењу надзора над применом одредаба Закона од стране банака и примени казних одредаба и других мера, како би се постигла ефикасност надзора и казни;
- Заштита запослених који раде на пословима спречавања прања новца и финансирања тероризма од насилних радњи.

СЕКТОР ЗА АНАЛИТИКУ И СПРЕЧАВАЊЕ ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА

Сектор за аналитику и спречавање финансирања тероризма се састоји из Одељења за аналитику и Групе за спречавање финансирања тероризма.

Одељење за аналитику се састоји из два одсека и то: Одсек за анализу сумњивих трансакција и Одсек за сарадњу са другим државним органима.

ОДСЕК ЗА САРАДЊУ СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА

Тужилаштва

Надлежна тужилаштва су у току 2017. године Управи упутила 55 захтева.

Тужилаштво	Број захтева
Тужилаштво за организовани криминал	18
Виша тужилаштва	35
Основна тужилаштва	2

Образложење сумње у прање новца најчешће се везује за кривична дела злоупотребе службеног положаја, преварне радње, ненаменско трошење средстава, проневере, трговину људима, трговину наркотицима, фалсификовање, све облике организованог криминала и друго.

Управа своје предмете прослеђује надлежним тужилаштвима сходно потписаном Споразуму са Републичким јавним тужилаштвом од 26. априла 2017. године. У току 2017. године Управа је проследила укупно 44 информације надлежним тужилаштвима.

Тужилаштво	Број прослеђених информација
Тужилаштво за организовани криминал	10
Виша тужилаштва	34

Највећи број анализа и информација о сумњи у активности које указују на прање новца или финансирање тероризма прослеђен је Вишем јавном тужилаштву у Београду, укупно 23 информације.

Регионална распоређеност прослеђених информација по тужилаштвима приказана је у табели која следи.

Више јавно тужилаштво	Број прослеђених информација
Београд	23
Суботица	3
Нови Сад	2
Панчево	2
Смедерево	1
Врање	1
Сомбор	1
Пирот	1

У највећем броју случајева информације су тужилаштвима прослеђене због сумње у симуловане правне послове за које постоје претпоставке да иза тих послова не стоји економска реалност (стварна купопродаја роба и услуга), корупцију, трговину наркотицима, трговину људима, фалсификовање пословне документације, разне врсте превара и везе са већ познатим криминалним групама у Републици Србији.

Министарство унутрашњих послова

Министарство унутрашњих послова је у 2017. години Управи упутило 320 захтева. Од укупног броја захтева Министарства унутрашњих послова, од стране Управе криминалистичке полиције упућено је укупно 70 захтева. На захтев државних органа

поред провера из расположивих база Управе (базе готовинских и сумњивих трансакција), прикупљани су подаци о прометима по рачунима (у просеку за период од 8 година), преносу новца путем агената за пренос новца и подаци из иностранства од других финансијскообавештајних служби преко ЕГМОНТ групе.

Полицијске управе су Управи упутиле 22 захтева. У предметима где су размењивани подаци са полицијским управама, провере су вршене најчешће због сумње у злоупотребу овлашћења у привреди, пореску утају, преваре и симуловане правне послове.

Јединица за финансијске истраге Министарства унутрашњих послова је у току 2017. године Управи упутила укупно 228 захтева у којима је по захтеву у просеку тражена провера за 12 физичких лица. Највећи број захтева упућен је због сумње у прање новца које се доводи у везу са претходним кривичним делима као што су: превара, пореска утаја, производња и стављање у промет опојних дрога, злоупотреба положаја одговорног лица и трговина људима.

У току анализе сумњивих трансакција које су пријављене од стране обвезника, Управа је Министарству унутрашњих послова упутила 116 захтева у којима су им достављани подаци, али у исто време и тражене информације о кривичним делима, везама са криминалним групама у Републици Србији и свим другим оперативним подацима са којима располажу. Активности лица која су била предмет анализе указивала су на сумњу у легално порекло средстава, трговину наркотицима, преварне радње, злоупотребе положаја одговорних лица, трговину људима, финансирању тероризма, манипулације хартијама од вредности и друго.

Безбедносно-информативна агенција

У току 2017. године Безбедносно-информативна агенција је Управи упутила укупно 71 захтев где је било потребно поред расположивих база проверити и промете по рачунима, најчешће за период од 2 године. Највећи број размењених информација односио се на сумњу у трговину наркотицима, трговину људима, финансирање тероризма, везу са криминалним организацијама, трансфере новца сумњивог порекла на рачуне у Републици Србији и фалсификовање идентификационих докумената од стране физичких лица.

Такође, након извршених анализа сумњивих трансакција Управа је Безбедносно-информативној агенцији на даљу надлежност проследила укупно 46 информација, са захтевом да нас обавесте о резултатима извршених провера. Најчешће се радило о страним држављанима који поседују рачуне или врше трансакције у пословним банкама у Србији, а за чије се активности може сумњати да су везана за трговину људима, наркотицима, преваре и финансирање тероризма.

Услед велике мигрантске кризе, учестале су и пријаве сумњивих трансакција од стране агената за пренос новца. Све такве трансакције су због сумње у финансирање тероризма или трговину људима прослеђене Безбедносно-информативној агенцији.

Пореска управа

У 2017. години Пореска управа је Управи упутила 8 захтева за доставу података, док је Управа упутила 134 захтева Пореској управи ради провера из њихове надлежности. Захтеви Управе најчешће су се односили на сумњу да се врше симуловани правни послови са циљем извлачења готовине са рачуна правних лица, а у циљу избегавања плаћања пореских обавеза. Такође, пријаве сумњивих трансакција су се односиле и на значајно учешће позајмица у односу на целокупан промет, што указује и на сумњу да правно лице значајан део делатности обавља у сивој зони. Један део захтева Управе односио се и на повраћаје позајмица оснивача за ликвидност за које се сумња да нису биле ни извршене.

Као резултат добре сарадње Управе за спречавање прања новца и Пореске управе важно је напоменути да је у 2017. години, на основу информација које су прослеђене од стране Управе за спречавање прања новца Пореска управа утврдила неправилности у укупном износу од РСД 270.000.000,00.

Агенција за борбу против корупције

Коруптивна кривична дела су према Националној процени ризика окарактерисана као високоризична дела за прање новца. Агенција за борбу против корупције је у току 2017. године Управи упутила 20 захтева који су се односили на сумњу у несразмеру примања и имовине функционера и повезаних лица која је пријављена Агенцији, као и у порекло средстава којима се финансирају политичке партије.

Народна банка Србије

Народна банка Србије је у току 2017. године у складу са тачком 6. Споразума о сарадњи у области спречавања прања новца и финансирања тероризма, закљученим између НБС и Управе, Управи упутила 24 захтева за проверу података који су се односили на пријављене трансакције обвезника (број и квалитет пријављених сумњивих и готовинских трансакција) и проверу података који се односе на лица која купују уделе у банкама.

Као један од показатеља успешне сарадње Управе за спречавање прања новца и других надлежних државних органа у Републици Србији у 2017. години, је и 10 правоснажних пресуда за извршење кривичног дела прања новца. Наведеним пресудама је обухваћено 12 физичких и 1 правно лице. Једна пресуда се односи на прање новца код кога је предикатно дело извршено у иностранству. Такође, једна пресуда се односи на прање новца код кога је извршилац треће лице.

САРАДЊА СА СТРАНИМ ФИНАНСИЈСКООБАВЕШТАЈНИМ СЛУЖБАМА

У току 2017. године Управа је одговорила на 104 захтева 29 страних финансијскообавештајних служби. Захтеви су се углавном односили на држављане Републике Србије са рачунима у иностранству за које се сумња да су у вези са криминалним групама или криминалним активностима, као и на стране држављане

који имају рачуне у пословним банкама у Србији или су учесници у криминалним активностима у Србији.

У истом периоду Управи је од стране финансијскообавештајних служби других земаља достављено 16 спонтаних информација које се најчешће односе на сумњиве активности физичких или правних лица из Републике Србије, а која поседују отворене рачуне код банака у иностранству. Као спонтане достављене су и информације о правним лицима из иностранства које код банака у Србији имају отворене рачуне за које се сумња да служе за прикривање нелегално стечених средстава у иностранству.

Управа је у току рада по аналитичким предметима страним финансијскообавештајним службама (укупно 34 друге финансијскообавештајне службе) упутила укупно 90 захтева. Захтеви су се највећим делом односили на нерезиденте који имају рачуне или пословне активности у Србији, а због сумње у порекло средстава или пословне активности истих. Такође, део захтева упућен је страним финансијскообавештајним службама у циљу идентификовања имовине домаћих лица у иностранству.

Преглед финансијскообавештајних служби са којима је размењено највише информација у 2017. години је приказан у следећој табели:

	Захтеви страних ФОС	Захтеви Управе
Црна Гора	21	2
Босна и Херцеговина	11	7
Мађарска	8	6
Словенија	7	5
Хрватска	5	9

ОДСЕК ЗА АНАЛИЗУ СУМЊИВИХ ТРАНСАКЦИЈА

У току 2017. године обвезници су Управи пријавили укупно 2.471 сумњивих извештаја. Преглед пријављених сумњивих извештаја по обвезницима приказан је у следећој табели:

Обвезници	Број пријављених сумњивих извештаја
Банке	752
Агенти за пренос новца	1.643
Агенти за промет некретина	1
Рачуновође	0
Ревизори	6
Платне институције	5
Лица која се баве поштанским саобраћајем	31
Осигуравајућа друштва	5
Нотари	9
Адвокати	1
Остали извори*	18

Као што се из приложеног графичког приказа може видети, највећи број сумњивих трансакција у 2017. години пријавили су агенти за пренос новца и банке.

Свеобухватна образложења да се у пријављеним трансакцијама ради о сумњи у прање новца или финансирање тероризма достављају банке које поред објашњења сумње за конкретну трансакцију достављају и опширне информације о активностима пријављених лица које су претходиле самој пријави. Од укупно пријављених сумњивих извештаја од стране банака (752 извештаја), 404 извештаја је остало у Управи на праћењу, док су остале прослеђене надлежним државним органима на даље поступање.

Сви извештаји које су агенати за пренос новца пријавили Управи као сумњиве (1.643 извештаја) прослеђени су другим државним органима на даље поступање.

Учесници у трансакцијама које су у Управи остале на праћењу, тј. где нема довољно података који поткрепљују сумњу у прање новца или финансирање тероризма, и даље се прате и након пријављених нових готовинских или сумњивих трансакција, поново анализирају и процењују.

Активности које су најчешће од стране обвезника пријављиване као сумњиве су: пореска утаја, унос новца непознатог порекла у финансијски систем Републике Србије, фалсификовање личних идентификационих докумената, злоупотребе положаја одговорних лица у правним лицима, сумњиве куповине правних лица, сумњива употреба одобрених кредита од стране физичких лица, финансирање тероризма кроз хуманитарне организације и друго.

Као и претходних година пореска утаја је и даље најзаступљеније кривично дело које је од стране обвезника препознато у пријављеним сумњивим трансакцијама. Најчешће се ради о симулованим правним пословима које за циљ имају извлачење готовине са рачуна правних лица или трансакције код којих се сумња у порекло средстава, као што су уплате позајмица за које се на основу додатних анализа може закључити да не потичу од легалог пословања физичког лица које исте уплаћује.

Трговина робе на црно и даље је присутна Републици Србији. Лица увозе и продају робу за готовину, без евидентирања у пословним књигама, а плаћања за увезену робу се врше алтернативним начинима избегавајући банкарски сектор (нпр. користећи агенте за пренос новца). Роба која се продаје на црно се плаћа добављачима и као помоћ породици.

Током анализе сумњивих трансакција уочена је тенденција да нерезиденти који немају пословну активност у Републици Србији отварају рачуне у пословним банкама у Србији. По наведеним рачунима се из иностранства по различитим основама трансферишу значајна новчана средства без јасног доказа о пореклу и крајње намене истих.

Што се пријава сумњивих трансакција од стране агената за пренос новца тиче, оне се углавном односе на лица, стране држављане, који потичу из ризичних подручја за финансирање тероризма (Сирија, Саудијска Арабија, Пакистан, Авганистан и др.). Трансакције које се обављају преко агената за пренос новца се врше у малим

појединачним износима и код истих се могу уочити поједина лица која врше услужно полагање или подизање готовине за више лица.

ГРУПА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА

Група за спречавање финансирања тероризма је формирана у септембру 2017. године, у оквиру Сектора за аналитику и спречавање финансирања тероризма. Надлежност Групе су студијско-аналитички и студијско-оперативни послови који се односе на: пријем, евидентирање и унос извештаја у базу података, анализу примљених извештаја на дневном нивоу и других информација које достављају обвезници по Закону о спречавању прања новца и финансирања тероризма а који се односе на финансирање тероризма; израду захтева за достављање података од обвезника, државних органа, као и страних финансијско-обавештајних служби; прикупљање и анализу података на иницијативу државних органа за покретање поступка прикупљања података у Управи; израду одговора на захтеве државних органа који се односе на финансирање тероризма; давање препорука обвезницима о пријави сумњивих трансакција у вези са финансирањем тероризма; учествовање у изради типологија и трендова финансирања тероризма; учествовање у изради процене ризика од финансирања тероризма на националном нивоу; обавља и друге послове из делокруга Сектора.

Група такође врши и послове који су у надлежности Управе у вези Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма. Наведени закон је ступио на снагу 25.12.2017. године. Доношењем овог закона испуњен је један од најважнијих предуслова, на нивоу техничке усклађености система за борбу против прања новца и финансирања тероризма. Наиме, Управа је преузела обавезу праћења промена на листама означених лица Савета безбедности Уједињених нација и објављивања тих листа на интернет презентацији Управе у најкраћем року од промене. Објавом информације о промени на сајту Управе, листе СБУН постају правосножне, тј. више није потребно чекати одлуку Владе о измени на листи означених лица.

Најважније измене у Закону:

- листа лица означених од стране Уједињених нација и других међународних организација у којима је Република Србија члан преузима се у изворном облику – директно се примењује, без превођења;
- надлежно тужилаштво и суд могу предложити лице за стављање на листу означених лица;
- Влада може предложити Савету безбедности УН стављање лица на листу, а такође и за скидање са листе;
- Влада може да тражи од друге државе да ограничи располагање имовином лицу које је на листи Владе, уколико постоји сазнање да означено лице има имовину у тој држави;
- физичко и правно лице не сме учинити доступном своју или туђу имовину означеном лицу или повезаном лицу.

У сарадњи са БИА, РЈТ, ТОК, Министарством правде, МУП, Министарством одбране и МСП, чланови Групе раде и послове на изради Закона о националној бази података за борбу против тероризма. Предвиђено је да наведени закон ступи на снагу у првој

половини 2018. године, а да израда Националне базе података за борбу против тероризма буде реализована у року од шест месеци након доношења закона.

Чланови Групе су такође били и учесници у изради Акционог плана и Националне стратегије за спречавање и борбу против тероризма за период 2017-2021.

Сарадња са другим државним органима у Републици Србији

Осим активности на изради Закона о националној бази података за борбу против тероризма и Акционог плана и Националне стратегије за спречавање и борбу против тероризма за период 2017-2021, Група за спречавање финансирања тероризма има интензивну сарадњу са БИА и СБПТЕ МУП-а Р. Србије по питању прикупљања и анализе финансијских података лица за која се сумња да су укључена у терористичке активности.

Током 2017. године, Група за спречавање финансирања тероризма је поступала по 33 захтева БИА и 24 захтева СБПТЕ. Прикупљање и анализа података из наведених захтева је вршена у 20 аналитичких предмета.

Група за спречавање финансирања тероризма је према БИА упутила укупно 36 захтева из 11 предмета, док је према СБПТЕ упућено 15 захтева из 9 предмета.

Радам по предметима чланови Групе за спречавање финансирања тероризма често уоче сумњу у извршење других кривичних дела. Најчешће се ради о кривичном делу нелегалан прелазак државне границе и кријумчарење људи, али било је и случајева откривања трговине наркотицима. Наведене анализе се достављају надлежним тужилаштвима у даљу надлежност. Током 2017. године, чланови Групе су доставили укупно 13 информација Вишим јавним тужилаштвима због сумње у извршење других кривичних дела.

У циљу ширења свести о ризицима од злоупотребе непрофитног сектора у сврху финансирања тероризма, Управа за спречавање прања новца је у сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом Владе Р. Србије и Националним конвентом о Европској Унији, започела едукативне састанке са невладиним организацијама. Први у низу планираних састанака на тему ризика од финансирања тероризма је одржан 21.11.2017. године, где су поред представника непрофитних организација које су укључене у преговарачко поглавље 24 (Правда, слобода и безбедност) и преговарачко поглавље 31 (Заједничка спољна и безбедносна политика ЕУ) присуствовали и представници ОЕБС-а и страних амбасада. У плану је да се, у сарадњи са ОЕБС-ом, током 2018. године, изради публикација о ризицима од злоупотребе непрофитног сектора од стране терориста и одржи више семинара са невладиним организацијама на наведену тему.

Сарадња са страним финансијскообавештајним службама

Током 2017. године, Група за спречавање финансирања тероризма је упутила 7 захтева страним ФОС због сумње у повезаности лица из захтева са финансирањем терориста. Стани ФОС-ови су упутили 4 захтева Управи у којима се наводи повезаност лица са тероризмом.

Анализа сумњивих извештаја

Група за спречавање финансирања тероризма врши анализу свих сумњивих извештаја. Обвезници су пријавили 8 сумњивих извештаја у којима је директно идентификована сумња у финансирање тероризма. Од наведених извештаја шест се везује за већ отворене предмете, док је код два (након извршених провера код надлежних органа) утврђено да нема повезаности са терористичким групама и активностима.

УОЧЕНИ ТРЕНДОВИ И ИЗАЗОВИ У БОРБИ ПРОТИВ ПРАЊА НОВЦА

1. Улагања готовине непознатог порекла у грађевински сектор и сектор непокретности

Као и 2016. године, током 2017. године такође се уочава већ устаљени тренд инвестирања готовине или новца који потиче из непознатог порекла, као и од организованог криминала или појединачног криминалаца. Ове наводе потврђује и сарадња са државним органима у истражним радњама око провера токова новца који је завршио у сектору грађевинарства или у промету са непокретностима. Вероватно овом стању доприноси и чињеница да је још увек могућа нелегална градња, иако постоје видни помаци у регулативи добијања грађевинских дозвола.

2. Финансијске операције преко нерезидентних рачуна

Све више се уочава тренд трансфера новца преко нерезидентних рачуна страних правних и физичких лица у банкарском сектору Р. Србије. Поставља се питање и намеће сумња у смисао и економско-правну оправданост финансијског промета за поједине нерезиденте кад се ради о реекспортним пословима роба и услуга. Додатним анализама укључујући и међународне провере, те поготово вршењем непосредних контрола, дошло би се до оправданости сумњи, као и до сегментације специфичних трговинских послова (одређене робе или услуге), који се фиктивно користе, да ли за карусел преваре или чисто прање новца или комбиновано.

3. Пореске утаје

Наставља се тренд уочавања сумње у вршење кривичних дела привредног криминала - пореске утаје. Томе у прилог иде констатација да је чак повећан број прослеђених предмета Пореској управи у односу на 2016. годину. И даље су присутне појаве симулованих послова, фиктивне радње преноса новца и извлачење готовине преко рачуна физичких лица и предузетника. Исто тако се структурира фиктивно - лажно пословање ради неисказивања пореских обавеза због избегавања легалног промета роба, или се са друге стране лажно исказује право на повраћај пореза. У оба случаја се пре свега мисли на ПДВ. Искуства и сарадња са надлежним државним органима указују да постоје организоване криминалне групе, или стално настају, чији је искључиви циљ да у корист својих клијената, или личну корист, чине смишљене фискалне преваре – утаје пореза, што недвосмислено наноси огромну штету буџету Републике Србије.

4. Модалитет незаконитог извлачења новца домаћих привредних друштава у међународном платном систему

Почени искуствима и позитивном праксом откривања незаконитог извлачења новца са рачуна, професионално организоване криминалне групе креирају нове и сложеније модалитете извлачења новца. Уочена је пракса међународног фактора, у смислу да се новац домаћих правних лица која желе да извуку готовину уплаћује директно или посредно на нерезидентне рачуне страних фирми у земљи (организатору), или се пак трансферише преко посредних фирми на нерезидентни рачун (организатора) пружаоца услуга (фиктивних) у земље окружења, а потом се преко бројних курира новац враћа у готовину, већином непријављен на граници наручиоцима посла, након подизања ефективног новца са банковног рачуна (организатора) у дотичној земљи.

5. Спољно трговински послови – примећени грански сектори – дистрибуција добара

Оно што је уочено као појава, а за истаћи је, циркулација значајног готовинског новца у пословима са увозом и прометом разних типова аутомобила на домаћем тржишту. Познато је да је увоз аутомобила, нарочито половних, током 2017 године био изузетно јак. Уочене су финансијске активности које указују на нерегуларности у робно – новчаној неравнотежи када се ради о увозу, промету и измирењу финансијских обавеза и ликвидности фирми које прометују, пре свега половне аутомобиле. Такође, уочени су значајни трендови високих готовинских позајмица ради покрића ликвидности по рачуну у смислу плаћања насталих обавеза јер исказани приливи од уплате пазара или прилива на рачуне никако не могу покривати настале обавезе. Директне и учестале контроле су потврдиле сумње, јер је у многим случајевима откривено да продаја иде на црно или у нереално исказаним вредностима по артиклима, те да из тог разлога нема адекватног обрачуна и уплата фискалних обавеза. У оваквим случајевима ради се о активностима са готовином у фазама плаћања набавке, промета (продаје) на домаћем тржишту, откупа девиза за положену готовину, те у складу са тим лажног и штимованог исказивања целокупног пословања. Из тог разлога се може ова врста сектора послова са увозом половних аутомобила сврстати у високоризичне у погледу сумње у прање новца. Тренд ће се вероватно наставити, јер је у догледно време најављен даљи увоз заснован на интересовању тржишта Србије и жеље да се ЕУ реши половних аутомобила.

6. Кripto валуте (виртуелне валуте)

Као изазов за хипотетичку претњу од прања новца у блиској будућности је појава крипто валута (виртуелних валута). Ту се мисли на саму производњу и стављање у промет тако произведене, креиране валуте, или класична купопродаја, а већ је свима познато да је успостављена и глобална берзанска купопродаја. Технолошки развој омогућава креирање безброј крипто валути и тешко је предвидети шта ће се из тога све изродити у смислу њихове намене, корисности и оправданости постојања. Практика нас учи да је флукуација вредности тих валута учестала и да нагло расте или опада. Вероватно на ту чињеницу утичу спекулативне радње изазиване појачаном тражњом и растом цена. Оно што забрињава монетарне власти је огромна количина новца која се конвертује у крипто валуте. Спомину се стотине милијарди УС долара које се

селе са једних на друге рачуне у прилично анонимном (виртуелном) окружењу пословања.

Србија није имуна на растући тренд трговања крипто валутама. Финансијски сектор евидентира салдирања (обично преко кредитних картица) све већег учешћа бројних играча на том пољу. С обзиром на приличну анонимност у ланцу трговања и поседовања виртуелних новчаника, ово је уједно и примамљива прилика криминалним организацијама и криминалцима да искористе ову поприлично недефинисану и нерегулисану ново наставу индустрију за своје криминалне радње и прање новца. Сигурно можемо рећи да ће у скорој будућности бити доста изазова и неопходних радњи око успостављања добре превентиве и контроле сектора крипто валута, а пре свега ту се мисли на дефинисање и идентификацију носиоца посла, учесника у трговању, праћењу, као и контроле кретања токова новца која подлежу конверзији новца у крипто валуте и обрнуто.

НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ЗАКОНА КОД РАЧУНОВОЋА И РЕВИЗОРА

Управа за спречавање прања новца, у складу са одредбама члана 82. и 83. Закона о спречавању прања новца и финансирању тероризма („Службени гласник РС“, бр.20/2009, 72/2009, 91/2010 и 139/2014 – у даљем тексту: Закон), врши надзор над применом Закона код рачуновођа и ревизора, и то:

- 1) посредан надзор
- 2) непосредан надзор

Посредан надзор врши се слањем, на основу унапред одређених критеријума, упитника о активностима обвезника - рачуновођа и ревизора у примени прописа који регулишу спречавање прања новца и финансирања тероризма и анализом добијених одговора. Критеријуми на основу којих се утврђује којим обвезницима ће се слати упитник када је реч о рачуновођама су: број запослених, годишњи пословни приход, нето добитак правног лица или предузетника, сазнања добијена од Управе – Одељења за аналитику, финансијско-информационе послове и сарадњу са државним органима итд. Када је реч о ревизорима, упитник је послат свим званично регистрованим ревизорским кућама.

Непосредан надзор обавља се у просторијама конструисаног субјекта, увидом у опште и појединачне акте, евиденције и документацију, као и пословне књиге, изводе рачуна, кореспонденције и друга документа у просторијама субјекта надзора или правног лица са којима је субјект надзора директно или индиректно повезан, узимањем изјаве од одговорног лица или осталих запослених у субјекту надзора, као и тражењем података од државних органа и ималаца јавних овлашћења и прегледом документације.

Приликом израде Плана непосредног надзора за 2017. годину примењен је приступ заснован на процени ризика, који подразумева да ће обвезници за које се оцени да приликом обављања своје регистроване делатности имају већу изложеност ризику од прања новца и финансирања тероризма, имати приоритет код утврђивања динамике Плана надзора.

Као критеријуми за оцену изложености ризику од прања новца и финансирању тероризма, коришћени су следећи елементи:

1. Резултати Националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма према којима су рачуновође и ревизори оцењени као ниско-средње рањиви у односу на друге секторе (ревизори-низак ризик, рачуновође-средње низак ризик);
2. Резултати посредног надзора - у случају да они указују на то да постоје одређене неправилности, непосредан надзор ће се користити у циљу утврђивања чињеничног стања;
3. Број запослених код обвезника;
4. Годишњи приход обвезника;
5. Пословни односи са страним функционерима;
6. Сазнања која су добијена од стране других државних органа, као и НН лица;
7. Сазнања добијена претрагом база података Управе.

У спровођењу надзора над применом Закона, инспектори контролишу које радње и мере обвезници предузимају ради спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма.

Непосредан надзор обухвата најмање:

1. да ли је обвезник испунио обавезу израде анализе ризика у складу са Смерницама за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма код предузећа за ревизију, предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга;

2. да ли обвезник спроводи радње и мере за спречавање и откривање прања новца и финасирања тероризма пре, у току и након успостављања пословног односа и да ли обвезници:
- спроводе радње и мере познавања и праћења странке, односно да ли су утврдили и проверили идентитет странке, утврдили идентитет стварног власника;
 - достављају информације, документацију и податке Управи;
 - именују овлашћено лице и његовог заменика за извршавање обавеза из Закона, као и да ли су доставили акт о именовању наведених лица Управи у законском року;
 - доносе програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених и да ли су такав програм реализовали, односно да ли су обезбедили редовно стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених;
 - обезбеђују редовну унутрашњу контролу и сачинили извештај о извршеној унутрашњој контроли и предузетим мерама након те контроле у законском року;
 - израђују листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција;
 - извршавају друге радње и мере прописане Законом.

ПОСРЕДАН НАДЗОР У 2017. ГОДИНИ

Управа је у 2017. години вршила посредне контроле над привредним друштвима за ревизију и привредним друштвима/предузетницима који се баве пружањем рачуноводствених услуга слањем Упитника о активностима обвезника у примени прописа који регулишу спречавање прања новца и финансирање тероризма и анализом добијених одговора.

Основни циљеви сачињавања Упитника су:

- Сагледавање тренутног стања познавања обавеза које обвезници имају у складу са Законом;
- Индиректно праћење развоја система спречавања прања новца и финансирања тероризма;
- Сагледавање разумевања прописа о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

Питања у Упитнику подељана су у 5 целина:

Део I - општи подаци о предузећу

Део II - активност предузећа

Део III - подаци о странкама

Део IV- достављање података Управи за спречавање прања новца

Део V - обука запослених у предузећу

Укупан број привредних друштава за ревизију у Републици Србији износи 69¹. Управа је у претходној години послала дописе свим тада регистрованим привредним

¹Податак је преузет са сајта Коморе овлашћених ревизора – www.kor.rs

друштвима за ревизију, у којима су обавештени да су обвезници у складу са Законом. Уз обавештење, Управа је послала Упитнике о активностима привредног друштва за ревизију у области спречавања прања новца и финансирања тероризма, на адресе 66 привредних друштава за ревизију. Посредна контрола извршена је у свим привредним друштвима за ревизију којима су послати Упитници (укупно 66). Привредним друштвима за ревизију је у току 2017. године послато три ургенције, на које су достављени одговор. Поред послатих 66 Упитника, Управа је упутила новооснованим привредним друштвима за ревизију инструкције, како би били упознати да су обвезници у складу са чланом 4. Закона, и да би на основу таквих инструкција успоставили систем у свом привредном друштву. Треба нагласити да су привредна друштва за ревизију показала изузетну спремност на сарадњу.

У 2017. години Управа за спречавање прања новца је послала дописе свим тада регистрованим друштвима за ревизију, у којима је затражила податке о који су у вези са издатим мишљењима у 2017. години, а која се односе на 2016. годину. Управа за спречавање прања новца је започела контролу над 65 друштава за ревизију. Одговоре на достављене дописе доставила су сва привредна друштва за ревизију, те је стога посредна контрола извршена у 65 друштава за ревизију.

У истој години Управа за спречавање прања новца је обавестила привредна друштва за ревизију о Резолуцији 1540 Савета безбедности Уједињених нација о спречавању ширења оружја за масовно уништавање и средстава за њихово преношење. Том приликом, Управа за спречавање прања новца је доставила 69 обавештења, односно обавештења о Резолуцији 1540 упутила је свим привредним друштвима за ревизију.

У 2017. години Управа за спречавање прања новца је обавестила привредна друштва за ревизију о Закон о ограничењу располагања имовином у циљу спречавања тероризма и Правилник о начину достављања обавештења, информација и података о означеном лицу и његовој имовини, као и консолидовану листа Санкција СБ УН. Том приликом, Управа за спречавање прања новца је доставила 69 обавештења.

Управа за спречавање прања новца је у 2017. години обавестила привредна друштва за ревизију о новом Закону о спречавању прања новца и финансирања тероризма. Закон је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 113/2017 од 17. 12. 2017. године, ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењује се од 1. априла 2018. године. Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС“, бр. 20/09, 72/09, 91/10 и 139/14). Привредна друштва за ревизију су обавештена и да је Народна скупштина Републике Србије 14. децембра 2017. године донела Закон о изменама и допунама Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма. Закон је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 113/2017 од 17. 12. 2017. године. Управа за спречавање прања новца је доставила 69 обавештења.

Укупан број активних предузетника/привредних друштава за пружање рачуноводствених услуга у Републици Србији је већи од 7000. У 2017. години посредна контрола вршена је у току целе године по различитим критеријумима, слањем Упитника о активностима предузетника/привредног друштва за пружање рачуноводствених услуга. Узорком је изабрано 132 привредна друштва којима је

послат допис, у ком су обавештени да су обвезници у складу са чланом 4. Закона и дат им је рок од 20 дана у ком треба да доставе попуњен Упитник.

Од 132 контролисана субјекта, одговоре на допис послало је укупно 78 предузетника/привредних друштва, док 18 предузетника/привредних друштава за пружање рачуноводствених услуга то није учинило. Над 42 предузетника/привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга, посредна контрола је у току, те се наставља у 2018. години. Од укупног броја предузетника/привредних друштава који нису доставили одговоре на Упитник, код 2 предузетника/привредна друштава за пружање рачуноводствених услуга Упитник није уручен, јер пошилику нису преузели у пошти, док 16 предузетника/привредних друштава и након Ургенција није доставило одговоре на Упитник у 2017. години. Предузетницима/привредним друштвима који се баве пружањем рачуноводствених услуга послато је 22 ургенције.

НЕПОСРЕДАН НАДЗОР

У 2017. години Управа је извршила 6 непосредних контрола над обвезницима. Две непосредне контроле обављене су над привредним друштвима за ревизију и 4 непосредне контроле обављено је над привредним друштвима за пружање рачуноводствених услуга. У непосредној контроли која је обављена над привредним друштвом за ревизију нису утврђене неправилности.

У свим контролисаним субјектима, односно привредним друштвима за рачуноводство утврђене су неправилности.

Укупан број утврђених привредних преступа код 4 контролисана привредна друштва за рачуноводство је 25 и то:

- 4 привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга нису израдила Анализу ризика, чиме је повређен члан 7. Закона;
- 4 привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга на Решењима из АПР-а нису уписала датум, време и лично име лица које је извршило увид у документацију, чиме је повређен члан 15. став 2. Закона;
- 2 привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга на документу који води надлежан орган нису уписала датум, време и лично име лица које је извршило увид у документацију, чиме је повређен члан 13. став 1, 2, и 6. Закона;
- 3 привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга нису именовала овлашћено лице и његовог заменика, чиме је повређен члан 39. Закона;
- 3 привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга нису обезбедила редовно стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених из области спречавања прања новца и финансирања тероризма, чиме је повређен члан 43. став 1. Закона;
- 3 привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга нису сачинила програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених који се баве пословима откривања и спречавања прања новца и финансирања тероризма, чиме је повређен члан 43. став 3. Закона;
- 3 привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга нису извршила редовну унутрашњу контролу и сачинила извештај о извршеној унутрашњој

контроли и предузетим мерама након те контроле, чиме је повређен члан 44. Закона.

- 3 привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга нису израдила листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција, чиме је повређен члан 50. став 1. Закона;

Након извршених непосредних контрола у просторијама контролисаних субјеката, инспектори Управе непосредни надзор наставили су у просторијама Управе, сачињавањем Записника о извршеној контроли примене Закона. Контролисаним субјектима је записнички дат рок у ком су могли да доставе примедбе на утврђено стање.

Након истека законског рока, инспектори Управе су поднели Основном јавном тужилаштву у Београду пријаве за привредне преступе против 3 контролисана субјеката, док је против једног контролисаног субјекта пријава за привредни преступ поднета Основном јавном тужилаштву у Панчеву.

ОДЛУКЕ СУДА

У 2017. години Управи је достављено 6 правоснажних пресуда Привредног суда у Београду.

У наставку текста је кратка анализа свих пресуда које Привредни суд донео у 2017. години:

Код једног контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 450.000,00 РСД за правно лице и 56.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу, што по курсу НБС на дан правоснажности пресуде износи 3.634,01 EUR за правно лице и 452,23 EUR за одговорно лице у правном лицу.

Код другог контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 235.000,00 РСД за правно лице и 88.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (1899,45 EUR за правно лице и 711,28 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Код трећег контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 540.000,00 РСД за правно лице и 104.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (4.494,00 EUR за правно лице и 865,51 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Код четвртог контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 240.000,00 РСД за правно лице и 24.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (1.949,79 EUR за правно лице и 194,97 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Код петог контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 240.000,00 РСД за правно лице и 60.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (1.936,73 EUR за правно лице и 484,18 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Код шестог контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 190.000,00 РСД за правно лице и 35.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (1594,27 EUR за правно лице и 293,68 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Појединачне новчане казне за почињене привредне преступе износе, како следи:

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР		РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице			правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1. члан 89. став 1. тачка 1.	100,000.00	10,000.00	807.56	80.76	1	члан 7. став 1. члан 89. став 1. тачка 1.	30,000.00	15,000.00	242.48	121.24
2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	100,000.00	10,000.00	807.56	80.76	2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	20,000.00	8,000.00	161.66	64.66
3	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	25,000.00	8,000.00	201.89	64.60	3	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	30,000.00	10,000.00	242.48	80.83
4	члан 40./ члан 88. став 1. тачка 30а.	100,000.00	10,000.00	807.56	80.76	4	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	20,000.00	10,000.00	161.66	80.83
						5	из члана 43. став 1. / члан 89. став 1. тачка 9.	30,000.00	10,000.00	242.48	80.83
5	из члана 43. став 3. / члан 89. став 1. тачка 10.	25,000.00	8,000.00	201.89	64.60	6	из члана 43. став 3. / члан 89. став 1. тачка 10.	30,000.00	10,000.00	242.48	80.83
6	из члана 44./ члан 88. став 1. тачка 32.	100,000.00	10,000.00	807.56	80.76	7	из члана 44./ члан 88. став 1. тачка 32.	30,000.00	10,000.00	242.48	80.83
						8	члан 50/ члан 88. 1. 33.	30,000.00	10,000.00	242.48	80.83
						9	члан 81. став 1./члан 89. став 1. тачка 12.	15,000.00	5,000.00	121.24	40.41
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	450,000.00	56,000.00	3634.01	452.23		ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	235,000.00	88,000.00	1899.45	711.28

Табеларни приказ 1: Табеларни приказивање новчаних износа по привредним преступима за контролисане субјекте 1 и 2 описаних у текстуалном делу

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР		РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице			правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1. члан 88. став 1. тачка 1.	110,000.00	20,000.00	915.45	166.44	1	члан 7. став 1. члан 88. став 1. тачка 1.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	110,000.00	20,000.00	915.45	166.44	2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
3	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	110,000.00	20,000.00	915.45	166.44	3	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
4	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	50,000.00	16,000.00	416.11	133.16	4	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
5	из члана 43. став 3. / члан 89. став 1. тачка 10.	50,000.00	8,000.00	416.11	66.58	5	из члана 43. став 3. / члан 89. став 1. тачка 10.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
6	члан 50/ члан 88. 1. 33.	110,000.00	20,000.00	915.45	166.44	6	из члана 44./ члан 88. став 1. тачка 32.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
						7	члан 50/ члан 88. 1. 33.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
						8	члан 81. став 1./члан 89. став 1. тачка 12.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	540,000.00	104,000.00	4494.01	865.51		ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	240,000.00	24,000.00	1949.79	194.98

Табеларни приказ 2: Табеларни приказивање новчаних износа по привредним преступима за контролисане субјекте 3 и 4 описаних у текстуалном делу

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1./ члан 89. став 1. тачка 1.	50,000.00	15,000.00	403.49	121.05
2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	50,000.00	10,000.00	403.49	80.70
3	члан 20./ члан 88. став 1. тачка 15.	50,000.00	10,000.00	403.49	80.70
4	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	30,000.00	10,000.00	242.09	80.70
5	из члана 40 члан 88. став 1. тачка 30а	30,000.00	10,000.00	242.09	80.70
6	из члана 44/ члан 88. став 1. тачка 32.	30,000.00	10,000.00	242.09	80.70
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	240000	65000	1936.73	524.53

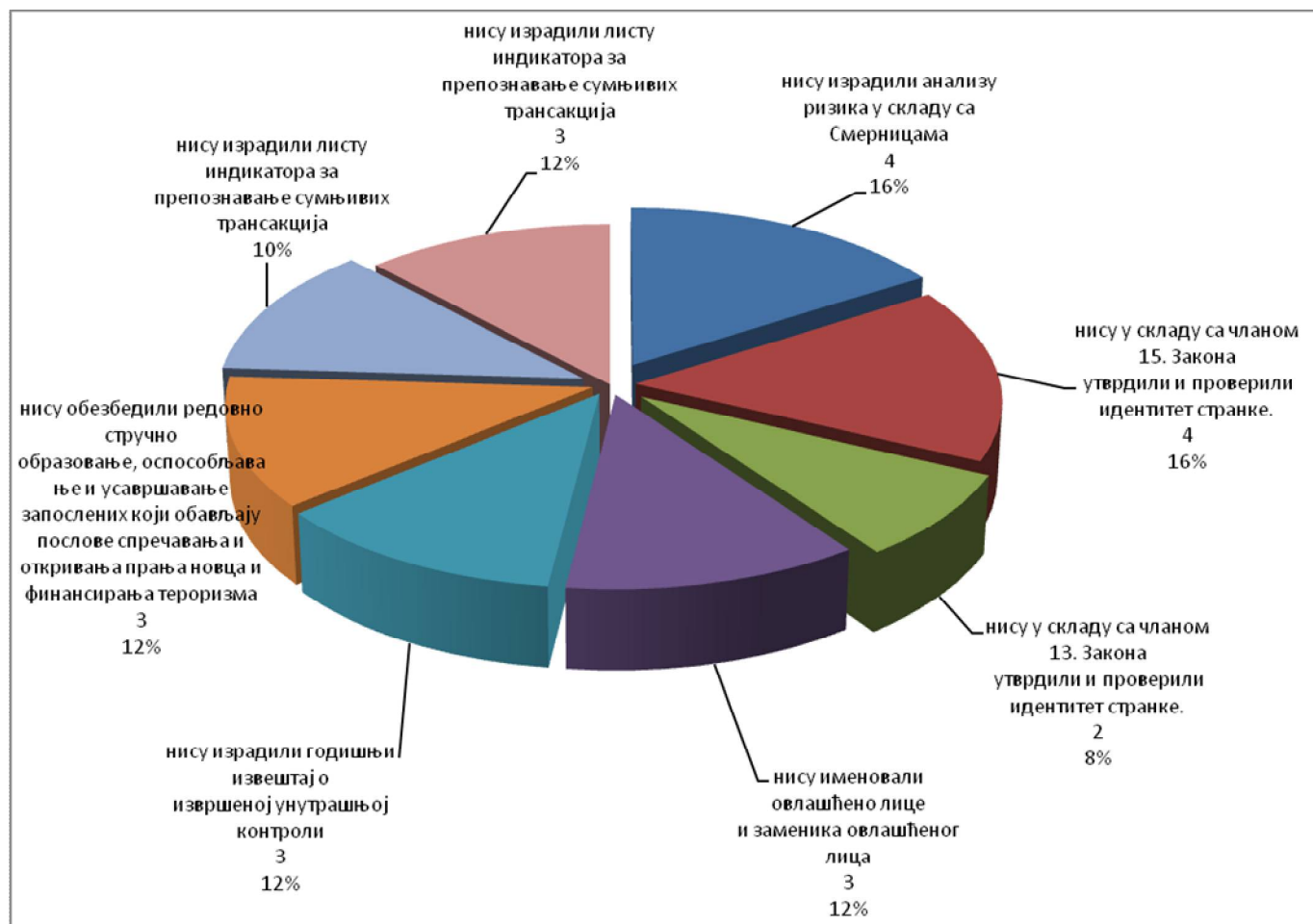
Табеларни приказ 3: Табеларни приказивање новчаних износа по привредним преступима за контролисан субјект 5 описан у текстуалном делу

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1. члан 89. став 1. тачка 1.	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
2	из члана 15. став 4. / члан 88. став 1. тачка 9	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
3	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	20,000.00	5,000.00	167.83	41.96
4	из члана 42. став 3./ члан 89. став 1. тачка 8.	20,000.00	5,000.00	167.83	41.96
5	из члана 43. став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
6	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
7	члан 50/ члан 88. став 1. тачка 33.	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	190,000.00	35,000.00	1594.36	293.70

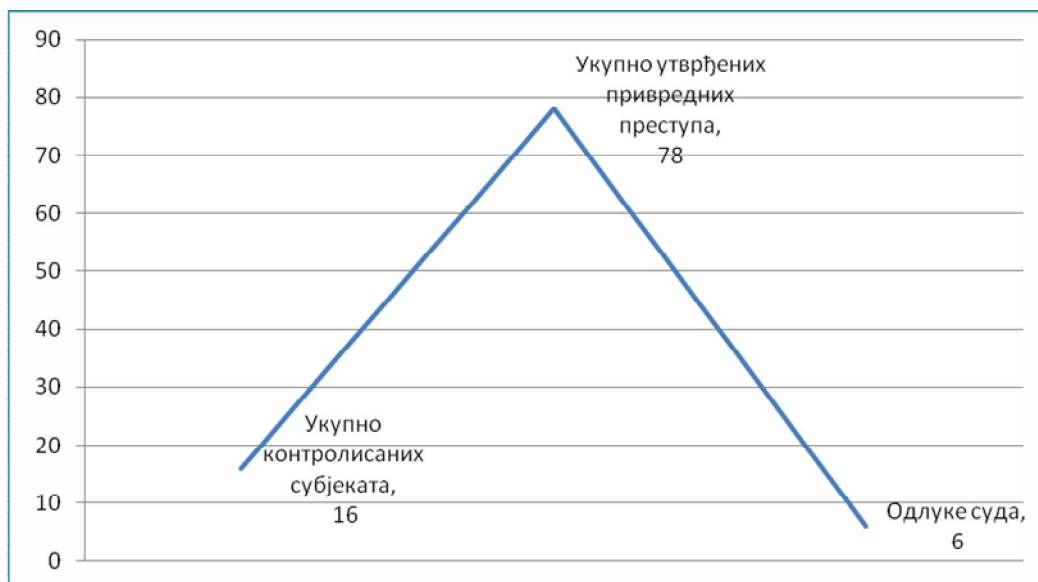
Табеларни приказ 4: Табеларни приказивање новчаних износа по привредним преступима за контролисан субјект 6 описан у текстуалном делу

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1. члан 89. став 1. тачка 1.	80,000.00	15,000.00	403.49	121.05
2	члан 7. члан 88. став 1. тачка 1.	270,000.00	48,000.00	2,209.21	392.81
3	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	310,000.00	51,000.00	2,531.87	416.93
4	из члана 15. став 4. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
5	члан 20./ члан 88. став 1. тачка 15.	50,000.00	10,000.00	403.49	80.70
6	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	190,000.00	38,000.00	1,569.48	313.60
7	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	95,000.00	23,000.00	531.37	187.39
8	из члана 40 члан 88. став 1. тачка 30а	130,000.00	20,000.00	1,049.65	161.45
9	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	140,000.00	34,000.00	1,154.06	280.31
10	из члана 43. став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.	155,000.00	34,000.00	1,272.04	278.34
11	из члана 44/ члан 88. став 1. тачка 32.	190,000.00	33,000.00	1,535.86	266.65
12	члан 50/ члан 88. став 1. тачка 33.	200,000.00	38,000.00	1,653.39	313.60
13	члан 81. став 1./члан 89. став 1. тачка 12.	45,000.00	8,000.00	364.97	64.79
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	1,885,000	357,000	11376.40	2274.54

Табеларни приказ 5: Табеларни приказивање новчаних износа по привредним преступима за све контролисане субјекте збирно описане у текстуалном делу

Графички приказ утврђених привредних преступа у 2017. години код предузетника/привредних друштава за пружање рачуноводствених услуга

Графички приказ односа укупних контролисаних субјеката за које није донета пресуда до 2016. године, утврђених привредних преступа у тим контролисаним субјектима у 2012, 2013, 2014, 2015, 2016. и 2017. години и одлуке суда донетих у 2017. години

АКТИВНОСТИ У ПРОЦЕСУ ПРЕГОВОРА СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ

Преговарачко поглавље 4 – слободно кретање капитала

Слобода кретања капитала је једна од четири слободе на којима је засновано функционисање унутрашњег тржишта ЕУ. Спречавање прања новца и финансирања тероризма једна је од тема овог преговарачког поглавља, уз усклађивање прописа у области кретања капитала и текућих плаћања. Координатор преговарачке групе је Министарство финансија.

У области слободног кретања капитала, државе чланице имају обавезу да, уз неке изузетке, уклоне сва ограничења кретања капитала и у оквиру Европске уније и између земаља чланица и осталих земаља. Текућа плаћања се односе на текуће послове, односно послове закључене између резидената и нерезидената, који у основи немају за циљ пренос капитала. Дефинисана су правила која се односе на услуге националних и прекограничних плаћања у ЕУ. Циљ је да прекогранична плаћања постану једноставна, ефикасна и сигурна држави чланици, уз истовремено унапређење права корисника на коришћење услуга плаћања. Такође, настоји се да се побољша конкуренција отварањем тржишта плаћања ка новим учесницима, тако да се подстиче повећање ефикасности и смањење трошкова и успоставља неопходна платформа за јединствену зону за плаћање у еврима.

Потпуна либерализација капиталних кретања је предуслов чланства у Европској унији, а омогућује, на пример, отварање рачуна у иностранству, одобравање кредита нерезидентима, уношење и изношење готовог новца без ограничења, једнак третман држављана других држава чланица у погледу стицања права својине на

непокретностима, и слично. У остваривању либерализације капиталних кретања постоји значајна опасност од покушаја злоупотребе слободе кретања капитала и слободе пружања финансијских услуга, које су карактеристичне за интегрисани финансијски простор. Могућност злоупотребе и представља разлог због кога су неопходне мере на нивоу Европске уније које су предмет релевантних правних тековина Европске уније. Злоупотреба финансијског система за премештање нелегално стеченог новца, али и новца који је легално стечен а који може бити искоришћен за финансирање тероризма, представља јасан ризик по интегритет, исправно функционисање, репутацију и стабилност финансијског система.

Најбитнији превентивни акт Европске уније у овој области јесте тзв. Четврта директива, тј. Директива (ЕУ) 2015/849 Европског парламента и Савета од 20. маја 2015. године о спречавању коришћења финансијског система у сврхе прања новца или финансирања тероризма, о изменама Уредбе (ЕУ) број 648/2012 Европског парламента и Савета, и престанку важења Директиве 2005/60/ЕЗ Европског парламента и Савета и Директиве Комисије 2006/70/ЕЗ.

Осим Четврте директиве, релевантне правне тековине су још и Уредба (ЕЗ) број 1781/2006 Европског парламента и Савета од 15. новембра 2006. године о информацијама о налогодавцу које прате трансфер средстава (*Regulation (EC) No 1781/2006 of the European Parliament and of the Council of 15 November 2006 on information on the payer accompanying transfers of funds*).

Управа је у току 2017. године окончала рад на изради новог закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма којима се овај део система за борбу против прања новца и финансирања тероризма Републике Србије усклађује са Препорукама ФАТФ и наведеним правним тековинама Европске уније, а имајући у виду препоруке Манивала. Закон је усвојен 14. децембра 2017. године („Службени гласник РС“, број 113/2017 од 17. 12. 2017.), а почиње са применом од 1. априла 2018.

Преговарачко поглавље 24 - правда, слобода и безбедност

Један од циљева Европске уније јесте и стварање тзв. простора правде, слободе и безбедности. Иако се обрађује у оквиру преговарачког поглавља 4 о слободном кретању капитала, спречавање прања новца и финансирања тероризма, односно кривични аспект тих питања, обрађује се и у оквиру Преговарачког поглавља 24 – Правда, слобода и безбедност, и то у делу који се тиче борбе против организованог криминала (прање новца) односно борбе против тероризма (финансирање тероризма). Координатор преговарачке групе је Министарство унутрашњих послова.

Осим наведених области, ово поглавље обрађује и области азила, миграција, визне политике, контроле граница и Шенген, и одређене аспекте борбе против трговине људима, борбе против дрога, полицијску сарадњу, правосудну сарадњу у грађанским и кривичним стварима, царинску сарадњу и фалсификовање евра.

Релевантне правне тековине у области прања новца и финансирања тероризма, које су предмет овога поглавља, садржане су у једном акту Европске уније и то у Одлуци Савета од 17. октобра 2000. године о модалитетима сарадње између финансијскообавештајних служби држава чланица у погледу размене информација

(Council Decision of 17 October 2000 concerning arrangements for cooperation between financial intelligence units of the Member States in respect of exchanging information). Међутим, кроз рад у поглављу сагледавају се сви други аспекти борбе против прања новца и финансирања тероризма, а нарочито кроз информације о испуњавању прелазног мерила 5 које се односи на испуњавање препорука Манивала, повећање броја сумњивих трансакција и предмета Управе и проактивно коришћење информација Управе у истрагама.

У току 2017. године, Управа је активно учествовала у спровођењу Акционог плана за Преговарачко поглавље 24 у делу који се односи на спречавање прања новца (потпоглавље за борбу против организованог криминала). Допринос је дала и потпоглављу 7 које се тиче борбе против тероризма.

Преговарачко поглавље 31 – Спољна, безбедносна и одбрамбена политика

Заједничка спољна и безбедносна политика ЕУ настала је Уговором из Маастрихта, а посебно је ојачана Уговором из Лисабона, јер Европска унија тежи да буде једногласна када се ради о спољној политици. Углавном је заснована на консензусу држава чланица, и то је механизам за усвајање заједничких декларација и смерница за политичка и безбедносна питања која воде ка заједничкој дипломатској акцији и ка предузимању заједничких акција. Усвајају се одлуке којима се дефинише однос ЕУ према одређеним питањима и мере за спровођење Заједничке спољне и безбедносне политике, укључујући и санкције. Осим дипломатске акције, основни правци деловања у оквиру овог поглавља су Заједничка безбедносна и одбрамбена политика, рестриктивне мере и контрола наоружања. Координатор Преговарачког поглавља је Министарство спољних послова.

Релевантне правне тековине Европске уније, у надлежности Управе, јесу превасходно оне које се тичу мера ограничавања које се предузимају у случају када Европска унија оцени да нека држава крши међународно право или људска права и да не поштује основне демократске вредности и владавину права као и тековине које су у вези са борбом против тероризма односно његовим финансирањем (нпр. *The fight against terrorist financing* [Council 16089/04], 14 December 2004; *Revised Strategy on Terrorist Financing* [Council 11778/08], 11 July 2008). Санкције могу бити различите, од дипломатских до економских, а од државе кандидата се очекује да се у процесу преговора усклади са системом рестриктивних мера које су предвиђене у ЕУ.

Део у коме је Управа дала свој допринос тиче се примене међународних мера ограничавања. Наиме, Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма, разрађују се мере за ограничавање располагања имовином којим се имплементирају резолуције Савета безбедности Уједињених нација 1267 и 1373, а самим тим и релевантних правних тековина, и то:

- Уредба Савета (ЕЗ) број 467/2001 од 6. марта 2001. године о забрани извоза одређене робе и услуга у Авганистан, јачању забране летова и проширењу замрзавања средстава и других финансијских ресурса у вези са Талибанима у Авганистану (којом се спроводи Резолуција СБ УН 1267(1999) и 1333(2000)) (Council Regulation (EC) No 467/2001 of 6 March 2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending

the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan (implementing UNSCR 1267(1999) and 1333(2000));

- Уредба Савета (ЕЗ) број 881/2002 од 27. маја 2002. године о примени одређених специфичних мера ограничавања које су усмерене против одређених лица и субјекта који се доводе у везу са Осамом бин Ладеном, мрежом Ал-Каиде и Талибанима и о стављању ван снаге Уредбе Савета (ЕЗ) број 467/2001 о забрани извоза одређене робе и услуга у Авганистан, јачању забране летова и проширењу замрзавања средстава и других финансијских ресурса у вези са Талибанима у Авганистану (*Council Regulation (EC) No 881/2002 of 27 May 2002 imposing certain specific restrictive measures directed against certain persons and entities associated with Usama bin Laden, the Al-Qaida network and the Taliban, and repealing Council Regulation (EC) No 467/2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan*);
- Заједнички став 2001/931/ЗСБП о примени одређених специфичних мера у борби против тероризма (којом се спроводи Резолуција СБ УН 1373 (2001) (*Common Position 2001/931/CFSP on the application of specific measures to combat terrorism [implementing UNSCR 1373 (2001)]*));
- Уредба Савета (ЕЗ) број 2580/2001 од 27. децембра 2001. године о одређеним мерама ограничавања усмереним против одређених лица и субјектата у циљу борбе против тероризма (*Council Regulation (EC) No 2580/2001 of 27 December 2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism*);
- Оквирна одлука Савета 2002/475/ПУП о борби против тероризма од 13. јуна 2002, која је измењена и допуњена Оквирном одлуком Савета 2008/919/ПУП од 28. новембра 2008 (Сл. лист број L 330, 9. 12. 2008, стр. 21–23) (*Council Framework Decision 2002/475/JHA on Combating Terrorism of 13 June 2002, amended by Council Framework Decision 2008/919/JHA of 28 November 2008 (OJ L 330, 09/12/2008, p. 21–23)*).

Имајући у виду да је ФАТФ у својим измењеним препорукама поставио стандарде и у погледу спречавања финансирања ширења оружја за масовно уништење, то ће и питање спречавања ширења оружја за масовно уништење које је обухваћено овим поглављем, имати све већи значај за рад Управе за спречавање прања новца.

У оквиру овог поглавља, у 2017. години није било значајнијих активности.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Активности у оквиру Комитета Манивал Савета Европе

Србија је чланица Комитета Манивал од 2003. године. Комитет функционише по принципу узајамних евалуација држава чланица према методологији и стандардима ФАТФ (*Financial Action Task Force*) – међународног тела које поставља стандарде за борбу против прања новца и финансирања тероризма. Сталну делегацију у Комитету и у 2016. години чине представници Управе, Министарства унутрашњих послова,

Министарства правде и Народне банке Србије, а шеф делегације је државни секретар Министарства правде.

У току 2017. године одржана су три редовна пленарна заседања Манивала, и то 53. састанак 30.5-1.6.2017, 54. састанак 26 - 28.9.2017. и 55. састанак 5 – 7.12.2017. године. Директор, односно представници Управе, присуствовали су 54. и 55. састанку.

У периоду од 26 – 28.9.2017. године одржан је 54. састанак Комитета Манивал, уз учешће делегације Републике Србије, коју су чинили представници Министарства правде, Министарства унутрашњих послова, Управе за спречавање прања новца и Народне банке Србије. Шеф делегације био је државни секретар Министарства правде.

Другог дана састанка усвојен је Први извештај о појачаном праћењу Републике Србије (*1st Enhanced Follow-up Report*). Појачано праћење је последица недовољног степена делотворности мера и радњи које Република Србија предузима на плану борбе против прања новца и финансирања тероризма, а што је оцењено у Извештају о евалуацији од 13.4.2016. године. Секретаријат Манивала је по извршеној анализи напретка Србије, у свом извештају констатовао да је Србија предузела одређене кораке, али да је потребно да оствари значајан напредак у наредном периоду, односно до пленарног заседања Манивала у септембру 2018. године. Даље, Манивал је констатовао да до тада Србија треба да покаже да је испунила све препоруке које се односе на техничку усклађеност (доношење и усклађивање прописа, итд.). Такође, треба да достави и информације које поткрепљују напредак и у делу који се тиче делотворности система (коначни рок према правилима 5. круга евалуације за напредак по питању делотворности односно поновну оцену стања јесте 2021. година).

Упоредо са праћењем стања од стране Манивала, Република Србија је ушла, сходно оценама из извештаја Манивала, у режим праћења (посматрања) од стране Радне групе за преглед међународне сарадње ФАТФ, тзв. ICRG (*International Cooperation Review Group*). Делегација Републике Србије је 8. децембра имала састанак са члановима Заједничке групе ИЦРГ за Европу и Евроазију која је стање анализирао на бази Извештаја Манивала о појачаном праћењу Србије и додатних информација које је тој групи Србија доставила. Од усвајања Извештаја о појачаном праћењу од стране Манивала, Србија је ИЦРГ-у достављала додатне информације у новембру, у децембру (у два наврата) и у јануару 2018.

Рад Управе је у извештају Манивала из априла 2016. године оцењен релативно повољно, а у периоду после евалуације Управа је доказала да у односу на замерке и препоруке из извештаја Манивал постиже позитиван и осетан напредак, што је констатовала и Заједничка група ИЦРГ за Европу и Евроазију у свом извештају.

Влада је закључак којим се усваја Акциони план за спровођење препорука Комитета Манивал, усвојила 15. 11. 2017. године.

Активности у оквиру ФАТФ

ФАТФ је међудржавно тело које има за циљ да развија и унапређује мере и радње за борбу против прања новца и финансирања тероризма на националном и међународном нивоу. ФАТФ је заправо креатор политике, који ради на стварању политичке воље за

реформу прописа и регулаторног оквира у области спречавања прања новца и финансирања тероризма на националном нивоу. У овим пословима ФАТФ сарађује са осталим међународним телима за борбу против прања новца и финансирања тероризма. Један од најважнијих докумената ФАТФ су Препоруке ФАТФ – Међународни стандарди против прања новца и финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење које представљају основни међународни стандард у овој области. Експерти Комитета Манивал су током петог круга евалуације оцењивали усклађеност законодавства у Републици Србији са овим препорукама.

Током 2017. године ФАТФ је објавио три јавна саопштења о јурисдикцијама које имају стратешке недостатке и које представљају ризик по међународни финансијски систем. Саопштења се објављују да би се остале државе упознале са утврђеним стањем у датим државама и по потреби предузеле одређене мере.

Активности у оквиру Егмонт групе

Егмонт група је удружење финансијскообавештајних служби (ФОС) широм света, чија је основна функција промовисање и унапређење сарадње у смислу размене финансијскообавештајних података између ФОС, према принципима који се формулишу на нивоу Групе, као и најбољим праксама. То је инклузивна, неполитичка организација, чији је Управа члан од 2003. године. Егмонт група се окупља двапут годишње – у пленуму, који се обично одржава између маја и јула месеца, и у радним групама и састанцима директора ФОС (најчешће у јануару или фебруару).

У 2017. години одржано је заседање радних група и састанак директора ФОС у Дохи, Катару, 29.1-2.2.2017. године, а пленарни састанак одржан је у Макау, 2-7.7.2017. године.

На крају 2017, Егмонт група броји 156 чланова са перспективом даљег ширења.

Сарадња са међународним организацијама и органима других држава

Управа је наставила са активном сарадњом са Организацијом за европску безбедност и сарадњу – ОЕБС као и са органима Сједињених Америчких Држава (*Department of Justice, Department of State*) и америчком амбасадом у Београду. Треба истаћи изузетно значајно и корисно учешће представника Управе у интензивном програму обуке за проактивне истраге случајева корупције, финансијских превара и привредног криминала, као и у сертификованим програмима обуке за овлашћене истражитеље превара (CFE) и за борбу против прања новца (CAMS).

ПРОЈЕКТИ

Предлог пројекта за унапређење квалитета и ефикасности пријављивања сумњивих трансакција и капацитета Управе за спречавање прања новца.

Управа је у оквиру IPA 2015 предложила пројекат за јачање основних функција Управе (пријема, анализе и прослеђивања сумњивих трансакција). Будући да је тендерски поступак централизован, све активности иницира и води Делегација Европске уније у Београду. У току 2017. године састављен је ужи списак кандидата. Управа за

спречавање прања новца је у сарадњи са Делегацијом Европске уније у 2017. години израдила Пројектни задатак (Terms of Reference). Очекује се да ће спровођење пројектних активности почети до половине 2018. године.

Други пројекти

Такође, Управа редовно учествује у активностима Пројекта за борбу против корупције (ИПА 2013) као и различитим другим пројектима (Taieх, Twinning) чији су главни корисници други државни органи а чије су активности пре свега усмерене на остваривање акционих планова за преговарачко поглавље 24.

Управа је такође учествовала у програмирању ИПА 2018 који би активностима требало да се надовеже на резултате ИПА 2015 чиме ће се обезбедити одрживост и подршка дугорочним и стратешким плановима Управе за спречавање прања новца, пре свега у домену информационих технологија.

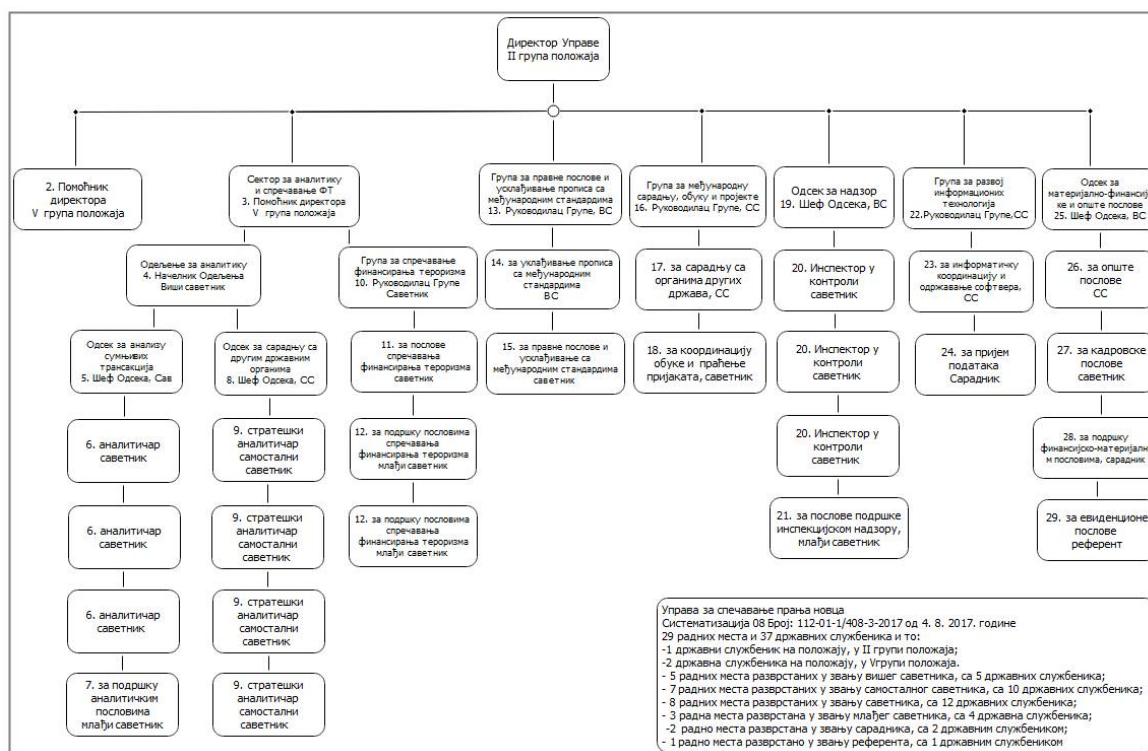
ЉУДСКИ РЕСУРСИ И ОБУКА

Заједно са в. д. директором и два в.д. помоћника директора који су постављена лица, према акту о систематизацији радних места систематизовано је 29 радних места са 37 државних службеника. Узимајући у обзир број извршилаца 37 и стварно запослених службеника 29 произилази да је попуњеност радних места у Управи на крају 2017. године износила 78,37%.

Година	Број запослених	Стручна спрема		
		висока	виша	средња
2017.	29 (28 + једно мировање радног односа)	27	1	1

Структура запослених у УСПН

Према табели са подацима на дан 31.12.2017. године у Управи за спречавање прања новца је било запослено (23 запослена на неодређено време + 3 лица на положају +1 мировање радног односа - укупно 27) са високом стручном спремом, 1 запослени са вишом стручном спремом и 1 запослени са средњом стручном спремом што показује високу квалификациону структуру запослених, односно да је 93,10% запослених са завршеним факултетом. Подаци потврђују да је квалификациона структура запослених на високом нивоу и у оквиру стандарда који задовољавају потребе финансијско - обавештајних служби, али да Управа за спречавање прања новца нема довољан капацитет у људским ресурсима због чега су у 2017. години ангажована два запослена по уговору ППП и један запослени - замена одсутног државног службеника.

Шема организационе структуре Управе

Запослени у Управи су током 2017. године узели учешће у следећим активностима:

Обука, семинар, конференција (тема, назив)	Време и место	Организатор(и)	Полазника
Повратак страних бораца и екстерне операције ИСИЛ-а	24.-27.01.2017. Тирана, Албанија	Министарство правде САД	1
Састанак Егмонт групе	29.01.-03.02.2017. Катар	Егмонт група	1
Истрага и процесуирање припремних терористичких радњи, напада и финансирање тероризма	14.-16.02.2017. Валета, Малта	Амбасада САД у Београду, Министарство правде САД	1
Случајеви прања новца, секторска анализа, сарадња са државним органима	март месец, Београд	Безбедносно-информативна агенција	3
Аналитичке методе и специјалне технике финансијских истрага у области борбе против прања новца и финансирања тероризма	02.-07.04.2017. Москва, Руска Федерација	Канцеларија УН за дрогу и криминал-УНОДЦ	2
Евроазијска група (ЕАГ)	22.-26.05.2017. Бишкек, Киргизија	ЕАГ	1
Обавезна примена нове уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини	22.05.2017. Београд	Републичка дирекција за имовину Републике Србије	2
Шеста конференција интерних ревизора Србије	18. и 19.05.2017. Београд	Удружење интерних ревизора Србије	1

Конференција о борби против сајбер криминала	24. и 25.05.2017. Варшава, Пољска	Национални институт за сајбер безбедност Пољске (NASK)	2
Пленарно заседање комитета Манивал	29.05.-01.06.2017. Стразбур, Француска	Савет Европе	1
Анализа случајева, типологије прања новца, сарадња са банкама и повратне информације	јун, Палић	Удружење банака Србије	3
Радионица о тражењу, заплени и одузимању прихода стечених сајбер криминалом - iPROCEEDS	12. и 13.06.2017. Луксембург	ЕУ и Савет Европе	2
Форензичко рачуноводство	20.-23.06.2017. Сарајево	Министарство правде САД	1
Јачање капацитета свих релевантних државних органа у борби против економског и организованог криминала	19.-23.06.2017. Београд	ТАИЕХ	2
Новине које у јавним набавкама могу донети директиве ЕУ, пракса Републичке комисије за заштиту права понуђача	03.07.2017. Београд	Центар за менаџмент набавки	1
Конференција о незаконитом пословању преко интернета	05.-08.09.2017. Барселона, Шпанија	организација за сајбер безбедност Team Symru	2
Златиборски дани јавних набавки	25.-28.09.2017. Златибор	Public Aktiv doo	1
Пленарно заседање комитета Манивал	26.-28.09.2017. Стразбур, Француска	Савет Европе	4
Имплементација међународних рестриктивних мера	03.-05.10.2017. Сарајево, БиХ	Немачко друштво за међународну сарадњу-ГИЗ	1
Регионална радионица о смерницама и индикаторима за спречавање и откривање превара путем интернета - iPROCEEDS	04. и 05.10.2017. Љубљана, Словенија	ЕУ и Савет Европе	2
Измене Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма, осврт на извршене супервизије предузећа за ревизију	20.10.2017. Београд	Удружење интерних ревизора Србије	1
Регионална конференција на тему истраживања и процесуирања кривичних дела корупције и криминала	16.-21.10.2017. Дубровник, Хрватска	Амбасада САД у Хрватској	1
Пленум ФАТФ	29.10.-03.11.2017. Буенос Ајрес, Аргентина	ФАТФ	1
Проактивне истраге коруптивних предмета и предмета из области финансијских превара и привредног криминала	07.-09.11.2017. Ниш	Амбасада САД у Београду, ОЕБС, Правосудна академија	1
Конференција шефова ФОС земаља региона	06.-08.11.2017. Брдо код Крања, Словенија	ФОС Словеније	1
Упознавање са ризицима од финансирања тероризма који проистичу из непрофитног сектора	21.11.2017. Београд	УСПН, Национални конвент о ЕУ, Канцеларија за сарадњу	2

		са цивилним друштвом Владе Р. Србије	
Сузбијање илегалних миграција и њиховог финансирања	23. и 24.11.2017. Атина, Грчка	Национална криминалистичка агенција УК	1
Нормативни и административни изазови који се односе на претње страних терористичких бораца	30.11.-01.12.2017. Београд	Канцеларија УН за дрогу и криминал-УНОДЦ	1
Евроазијска група (ЕАГ)	21.-24.11.2017. Москва, Руска Федерација	ЕАГ	1
Јачање регионалне сарадње Југоисточне Европе у борби против финансијског криминала, са фокусом на прање новца и финансирање тероризма	29. и 30.11.2017. Скопље	ОЕБС	1
Конференција држава потписница Конвенције Савета Европе о прању, тражењу, заплени и одузимању имовине стечене криминалом и о финансирању тероризма	20.-23.11.2017. Стразбур, Француска	Савет Европе	1
Пленарно заседање комитета Манивал	05.-07.12.2017. Стразбур, Француска	Савет Европе	4
Обука посредника у промету са непокретностима	децембар Београд, Ниш, Нови Сад, Крагујевац	Привредна комора Србије	3

РАЗВОЈ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

Учествовање у радној групи за успостављањем јединственог информационог система за размену података између различитих државних органа.

Припрема техничке документације и учествовање у спровођењу јавних набавки везаних за информационе технологије Управе.

Рад на осмишљавању и планирању пројеката везаних за унапређење и модернизацију Управе, као и израда буџета за пројекте за које је планирано да се спроведу током 2018. године.

Завршен пројекат за преузимање података од АПР електронским путем. У склопу пројекта извршен развој, подешавање тестног окружења, тестирање, подешавање продукционог окружења, развој процедура за смештање података у базу, иницијално пуњење базе и подешавање инкременталног пуњења. Резултат пројекта је да се подаци аутоматски преузимају на дневном нивоу, да су ажурни и да је омогућено аутоматско анализирање истих.

Омогућен приступ запосленима Управе специфичној домаћој и светској бази података.

Креирање нових као и унапређење постојећих анализа и извештаја који се користе у Управи у циљу повећања ефикасности и ефикасности запослених у Управи.

Рад на скенирању и ручном уносу свих долазних докумената у информациони систем Управе, као и ручни унос трансакција од појединих Обвезника по Закону о СПН и ФТ.

Замена старог као и инсталација и конфигурисање новог сервера за управљање резервним копијама комплетног информационог система Управе.

Инсталација, конфигурисање и проширивање постојеће виртуалне инфраструктуре и на тај начин подизање поузданости рада комплетног информационог система Управе.

Инсталиран и конфигурисан нови имејл сервер.

Унапређење безбедности и сигурности података у Управи кроз инсталацију нових уређаја и имплементацију процедура за заштиту података.

Проактивно деловање на глобалне сајбер претње у циљу заштите информационог система Управе.

Због промене пружаоца интернет услуга Управе извршена инсталација, додавање и конфигурисање неопходне опреме, реконфигурација сервера, мрежне опреме и апликација Управе.

Сређивање и одржавање интернет презентације Управе.

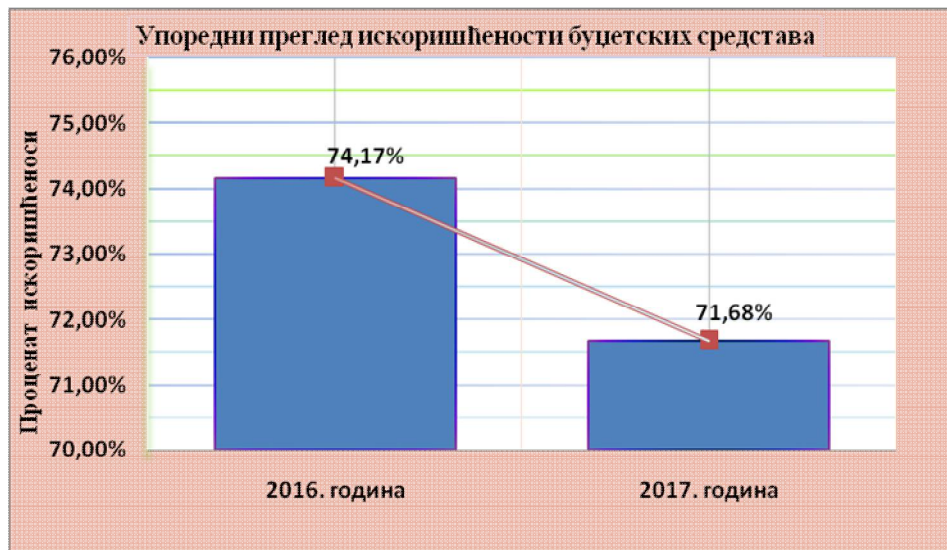
Пружање подршке Обвезницима по Закону о СПН и ФТ у коришћењу апликација за пријаву трансакција и размену докумената, као и управљање корисничким налозима и сертификатима за приступ истима.

Континуирано праћење, надгледање и одржавање комплетног информационог система Управе у оперативном стању (база података, мрежне инфраструктуре, апликативних сервера, апликација, сервера за електронску пошту, уређаја за заштиту ИТ система од неовлашћеног приступа, резервних копија система, уређаја за складиштење података, виртуалне инфраструктуре), као и перманентан рад на побољшању перформанси истог.

МАТЕРИЈАЛНО - ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ

Одсек за материјално - финансијске и опште послове је у 2017. години извршио све активности и послове у вези са припремом и израдом финансијског плана и на тај начин осигурао адекватно и ефикасно коришћење буџетских средстава након усвајања Закона о буџету за 2017. годину. Благовременим и реалним планирањем потребних средстава створени су услови да се сви финансијско-рачуноводствени и књиговодствени послови и задаци у Управи за спречавање прања новца изврше ажурно, редовним преузимањем и плаћањем обавеза, како на месечном тако и на дневном нивоу и да се у оквиру расположивих апропријација, осигура законито коришћење буџетских средстава, вођење евиденција и извештавање.

Законом о буџету за 2017. годину укупан износ трошкова који се финансирао средствима буџета Републике Србије за Управу за спречавање прања новца је износио 60.672.000,00 динара. Укупно извршење текућих расхода је 43.487.538,04 динара. Разлика између одобрених средстава и извршења приказала се на апропријацијама Плате, додаци и накнаде запослених због тога што у 2017. години није извршен пријем нових запослених како је планирано. Из тог разлога је и искоришћеност буџетских средстава у 2017. години, изражено у процентима, нешто нижа у односу на предходну годину и износи 71,68%, (сл. 1.) и поред чињенице што на осталим апропријацијама није било великих одступања између одобрених средстава и извршења.

Сл. 1. Упоредни приказ искоришћености буџетских средстава.

Одсек за материјално - финансијске и опште послове је у 2017. години је обезбедио материјално- финансијске услове за редовно обављање свих послова, радних задатака и активности који су прописани Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма, пре свега, стручним приступом у одређивању приоритетних области финансирања, добрим пројектовањем потребних средстава у структури расхода, спровођењем планираних набавки роба и услуга у складу са Законом о јавним набавкама као и сталном контролом исправности и законитости документације која прати извршење буџета (обрачун и исплата плата и накнада плата, исплата боловања преко 30 дана и породилског одсуства, накнада за превоз, трошкова за службена путовања, материјалних трошкова и друга извршавања и извештавања на месечном, кварталном и годишњем нивоу другим државним органима путем апликативних софтвера или путем поште и курира). Одсек је такође, за све платне налоге издавао и електронске налоге за плаћање преко Управе за трезор, и пратио извршења преузетих обавеза.

За спровођење платних налога, размену финансијских података као и за поступања по процедурама прописаних законом у вези са јавним набавкама користи се петнаест посебних апликација (апликације: Регистар запослених, ФИМПАН УТ, ПОФ, ЕБС ПУРС, ЈН Управе за јавне набавке, Портал УЈН, ЦЈН - централизоване набавке УЗЗПРО, ПФП - средњорочни планови, Е-управа РДИ, Девизни крт и експортовање података у вези примања запослених – ФТП, ЦРФ - Централни регистар фактура, Централни кадровски регистар, Централни регистар обавезног социјалног осигурања, апликација за рачуноводство и за вођење евиденције о основним средствима). Крајем године набављен је рачуноводствени апликативни софтвер Bit impex Next и тако успостављен систем двојног књиговодства вођења пословних књига. Новим софтвером осигурано је чување података о свим прокњиженим трансакцијама, функционисање система интерних рачуноводствених контрола који онемогућава брисање прокњижених пословних промена а све у складу са Уредбом о буџетском рачуноводству, Међународним рачуноводственим стандардима у јавном сектору.

Одсек у својим пословним процесима примењује одредбе више од четрдесет закона, правилника, одлука, смерница и других аката и у вези са њима је достављао прописане финансијске и друге извештаје Министарству финансија, Сектору за буџет, Управи за јавне набавке и другим надлежним државним органима.

У складу са препорукама Групе за интерну ревизију Министарства финансија током првих шест месеци 2017. године, Одсек за материјално - финансијске и опште послове је извршио ажурирање процедура и пословних процеса ФУК (основних и помоћних) на нивоу Управе у правцу поједностављења и фокусирања на пословне процесе и њихове основне елементе. Такође, Одсек је сачинио мериторни документ по методологији „workload analysis“ (анализа пословних процеса и обима посла) ради идентификовања стварних потреба у људским ресурсима, за потребе планирања оптималног развоја ресурса за постизање циљева и стратегија које Управа за спречавање прања новца жели да оствари као и за подизање ефикасности и ефективности основних пословних процеса у организационим јединицама те унапређивање свих пословних процеса подршке. Израђен је каталог ризика основних и процеса подршке сходно Правилнику о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору на бази

чега је извршено ажурирање и Стратегије управљања ризицима у Управи за спречавање прања новца.

Група за интерну ревизију Министарства финансија је у 2017. години извршила свеобухватну контролу пословања Управе у вези са обрачуном и исплатама плата и накнада за запослене у 2016. години као и контролу свих докумената у вези са спроведеним годишњим пописом имовине и обавеза према изворима средстава и на дан 31.12.2016. године и извршила усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем.

На основу исказаних потреба организационих јединица и донетим Планом набавки за 2017. годину а све у складу са Законом о јавним набавкама, Одсек је успешно спровео поступке за укупно 18 (осамнаест) јавних набавки малих вредности и то: тринаест централизованих на бази оквирних споразума које покривају добра и услуге за текуће пословање (канцеларијски материјал, тонере, трошкове мобилне телефоније и интернета, услуге физичко-техничког обезбеђења и сл.), две набавке мале вредности услуга (hosting за Disaster Recovery и услуге посредовања при куповини авио карата и других путних карата и резервацији хотелског смештаја за службена путовања у земљи и иностранству) и укупно три набавке за добра (продужења подршке и гаранција за апликативне софтвере) без одступања од усвојеног Плана набавки. За сваку спроведену јавну набавку објективно је цењена оправданост и сврсисходност набавке уз поштовање принципа рационалног трошења буџетских средстава и контроле расхода. У складу са законским прописима Управа је закључила Уговор о пружању услуга из области заштите од пожара и области безбедности и здравља на раду.

Група за финансијско материјалне послове је крајем године обавила годишњи попис имовине и обавеза према изворима средстава и са 31.12.2017. године.

Запослени у Одсеку су извршили послове који се односе на: израду општих аката, припрему појединачних аката о оставаривању права из радног односа, вођења персоналне евиденције, уношења података у Централну кадровску евиденцију, креирање и чување кадровске, статистичке и друге евиденције из свог делокруга рада, и обављали друге оперативно- стручне послове којима се обезбеђују ефикасан и усклађен рад запослених.

ИЗАЗОВИ И ПРЕПРЕКЕ У ОСТВАРИВАЊУ ПЛАНОВА

Недостатак људских капацитета и веома обиман делокруг рада представља проблем у раду. Наиме, тренутно је стално запослено 29 државних службеника. Европска комисија, као и друге међународне организације које прате тему прања новца, указују на проблем недостатка ресурса за ефикаснији рад Управе, посебно због броја различитих послова које врши, а који је значајно већи у односу на међународне стандарде у овој области. Како би се повећао број запослених, неопходно је обезбедити и адекватне просторије за рад постојећих државних службеника.

Даље јачање интерагенцијске сарадње у циљу ефикаснијег функционисања целокупног система за спречавање прања новца и финансирања тероризма ће бити приоритет Управе у наредном периоду.